

**INFORMACJA NA TEMAT ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA I SPOSOBU
POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ
AWARII PRZEMYSŁOWEJ**

związanej z działalnością

ZAKŁADÓW CHEMICZNYCH „ZŁOTNIKI” S.A.

SPIS TREŚCI:

1. OZNACZENIE PROWADZĄCEGO ZAKŁAD I ADRES.
2. OSOBA UDZIELAJĄCA INFORMACJI.
3. POTWIERDZENIE, ŻE ZAKŁAD PODLEGA PRZEPISOM PRZECIWDZIAŁANIA AWARIOM PRZEMYSŁOWYM.
4. OPIS DZIAŁALNOŚCI ZAKŁADU.
5. CHARAKTERYSTYKA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE ZAKŁADU.
6. INFORMACJE DOTYCZĄCE RAPORTU O BEZPIECZEŃSTWIE.
7. INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH SCENARIUSZY AWARII PRZEMYSŁOWEJ.
8. INFORMACJA NA TEMAT ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA ORAZ SPOSOBÓW OGRANICZENIA SKUTKÓW AWARII PRZEMYSŁOWEJ
9. INFORMACJE DOTYCZĄCE OSTRZEGANIA SPOŁECZEŃSTWA I POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AWARII PRZEMYSŁOWEJ
10. OBSZAR UZYSKANIA DODATKOWYCH INFORMACJI ZWIĄZANYCH Z BEZPIECZEŃSTWEM ZCh ZŁOTNIKI S.A. WE WROCŁAWIU Z ZASTRZEŻENIEM WYMOGÓW DOTYCZĄCYCH INFORMACJI NIEJAWNYCH USTALONYCH W PRZEPISACH KRAJOWYCH

Wrocław, luty 2024

1. OZNACZENIE PROWADZĄCEGO ZAKŁAD I ADRES

Prowadzący zakład:	Grzegorz Pułaczewski – Prezes Zarządu, Dyrektor.
Adres siedziby:	Zakłady Chemiczne „Złotniki” Spółka Akcyjna ul. Żwirowa 73, 54-029 Wrocław
Telefon:	+48 71 356 30 41
www	www.zlotniki.com.pl
Email:	office_wro@nouryon.com
NIP:	894-00-27-275
REGON:	931116213
BDO:	000062790

2. OSOBA UDZIELAJĄCA INFORMACJI

Stanowisko: Kierujący Zakładem	Jarosław Jędrzejewski – Specjalista ds. procesu i ZDR
Telefon kontaktowy	+48 71 356 60 14
Email:	jaroslaw.jedrzejewski@nouryon.com

3. POTWIERDZENIE, ŻE ZAKŁAD PODLEGA PRZEPISOM PRZECIWDZIAŁANIA AWARIOM PRZEMYSŁOWYM

Na podstawie art. 250 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 21 kwietnia 2001 r. (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.), w związku z występowaniem na terenie zakładu substancji niebezpiecznych w ilościach przekraczających wartości progowe zawarte w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. z 2016 poz. 138). zakład podlega przepisom w zakresie przeciwdziałania awariom przemysłowym. W związku z tym zakład dokonał zgłoszenia tego faktu właściwym organom to jest: Wojewódzkiemu Inspektoratowi Ochrony Środowiska i Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu i przekazał im Program Zapobiegania Awariom.

4. OPIS DZIAŁALNOŚCI ZAKŁADU

Zakłady Chemiczne „Złotniki” S.A. prowadzą działalność związaną z:

1. Produkcją nawozów sztucznych i związków azotowych.
2. Produkcją pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych.
3. Sprzedaż hurtową wyrobów chemicznych.

5. CHARAKTERYSTYKA SKŁADOWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH

Zakłady Chemiczne „Złotniki” S.A. wykorzystują substancje podlegające kwalifikacji w zakresie dużego ryzyka awarii przemysłowej, Podstawą zaklasyfikowania zakładu do zagrożonych możliwością wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest przekroczenie wartości progowych zawartych dla substancji niebezpiecznych wymienionych w tabeli nr 1, „Dział H – zagrożenia dla zdrowia. H2 – kategoria ostro toksyczne, kategoria 3 – narażenie drogą inhalacyjną. ” z *Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej* oraz sekcja 7.2 – „warunki bezpiecznego magazynowania łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności” z karty charakterystyki substancji niebezpiecznej – kwasu azotowego 55 % - 63 % (Grupa Azoty).

Wykorzystywana substancja niebezpieczna – kwas azotowy o stężeniu 55 – 63 %.

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia dla ww. substancji.

- H290: Może powodować korozję metali.
- H331: Działa toksycznie w następstwie wdychania.
- H314: Powoduje poważne oparzenia skóry i uszkodzenia oczu.

6. INFORMACJE DOTYCZĄCE RAPORTU O BEZPIECZEŃSTWIE

Raport o bezpieczeństwie wymagany przez ustawę Prawo ochrony środowiska został opracowany dla Zakładów Chemicznych „Złotniki” S.A. we Wrocławiu i przedłożony Dolnośląskiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu

7. INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH SCENARIUSZY AWARII PRZEMYSŁOWEJ

Potencjalne zagrożenie poważną awarią przemysłową może mieć miejsce w wyniku niekontrolowanego uwolnienia kwasu azotowego. W wypadku wycieku tej substancji, zależnie od okoliczności, może dojść do emisji tlenków azotu i możliwego zatrucia osób przebywających na terenie oraz poza terenem zakładu.

Przy wyborze reprezentatywnych zdarzeń awaryjnych poważnych awarii przemysłowych kierowano się prawdopodobieństwem ich wystąpienia, a także oceną skutków ich oddziaływania. Wszystkie scenariusze obejmują obszar magazynowania kwasu azotowego z uwagi na właściwości tej substancji, skutki oddziaływania i obszar rozprzestrzeniania się powstających tlenków azotu. Nie brano pod uwagę scenariuszy obejmujących instalacje produkcyjne z uwagi na stosunkowo niewielki ilości obecnego tam kwasu azotowego oraz istniejącą infrastrukturę techniczną (kanalizacja wewnętrzna budynków), znacznie ułatwiająca ewentualne prace ratownicze.

Ponadto taki a nie inny wybór był podyktowany wiedzą inżynierską i doświadczeniem zawodowym specjalistów ZCh Złotniki S.A. Szukano odpowiedzi na pytanie: co może się zdarzyć z największym prawdopodobieństwem i jakie to może mieć skutki

Wytypowano pięć możliwych scenariuszy, są one uszeregowane od najłżejszych przypadków po te najbardziej groźne w skutkach.

- Nr 1: **RZA 1 Wyciek części kwasu azotowego z autocysterny na terenie zakładu**
- Nr 2: **RZA 2 Pęknięcie rurociągu przesyłowego kwasu azotowego**
- Nr 3: **RZA 3 Rozszczelnienie zbiornika z kwasem azotowym (zbiorniki C,D lub E)**
- Nr 4: **RZA 4 Wyciek kwasu azotowego na tacy zbiornika F poprzez rurę przelewową**
- Nr 5: **RZA 5 Wyciek całości kwasu azotowego z autocysterny**

W przypadku uwolnienia kwasu azotowego będziemy mieli do czynienia z tworzeniem się toksycznej chmury tlenków azotu koloru czerwono-brązowego. Parametry wycieku (ilość uwolnionej substancji, powierzchnia parowania, czas parowania) oraz warunki meteorologiczne będą miały istotny wpływ na zasięg zagrożenia. Zagrożenie może wyjść poza zakład. Każda zmiana wiatru też będzie miała wpływ na oddziaływanie toksycznej chmury w obrębie terenu zakładu oraz terenów przyległych. Dla każdego z tych scenariuszy określono zasięg oddziaływania, korzystając ze specjalistycznego oprogramowania. Na tej podstawie, w przypadku wystąpienia awarii będą podejmowane odpowiednie działania ratownicze, opisane w Kartach Operacyjnych Wewnętrznego Planu Operacyjno – Ratowniczego.

8. INFORMACJA NA TEMAT ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA ORAZ SPOSOBÓW OGRANICZENIA SKUTKÓW AWARII PRZEMYSŁOWEJ

W celu zapobiegania i ograniczania skutków awarii przemysłowych w Zakładach Chemicznych Złotniki S.A. wdrożono szereg technicznych, organizacyjnych i proceduralnych środków bezpieczeństwa. Wszystkie urządzenia w Z.Ch Złotniki S.A. posiadają liczne systemy zabezpieczające, do których zaliczyć można m.in.:

- > **Aparatura kontrolno-pomiarowa i automatyka**, odpowiedzialna za wczesne wykrywanie warunków procesu odbiegających od normy i automatyczne, odpowiednie do zaistniałej sytuacji, reagowanie. Gwarantuje zapewnienie bezpieczeństwa ludzi i mienia w zakresie przeciwdziałania, zapobiegania i ochrony przed skutkami poważnych awarii.
- > **Zawory bezpieczeństwa**, odpowiedzialne za zabezpieczenie urządzeń ciśnieniowych przed nadmiernym wzrostem ciśnienia.
- > **Systemy detekcji stężeń substancji niebezpiecznych**, odpowiedzialny za wczesne wykrywanie substancji niebezpiecznych i alarmowanie pracowników o zaistniałej sytuacji w celu podjęcia odpowiednich działań.
- > **Misy awaryjne**, zapobiegające przedostaniu się substancji niebezpiecznych do gruntu i wód gruntowych w przypadku awarii.

Na system czynników ograniczających prawdopodobieństwo wystąpienia awarii przemysłowej oraz mających za zadanie zminimalizować skutki potencjalnej awarii składają się również środki organizacyjne. W celu zapobiegania wystąpieniu awarii przemysłowej oraz w celu minimalizacji ich skutków w Z.Ch. Złotniki S.A.. wdrożono system zarządzania zagrożeniami procesowymi, w skład którego wchodzi szereg procedur uwzględniające:

- określenie, na wszystkich poziomach organizacji, obowiązków pracowników odpowiedzialnych za działania na wypadek awarii przemysłowej, a także środków podjętych w celu uświadomienia potrzeby ciągłego doskonalenia;
- objęcie dozorem UDT zbiorników z substancjami niebezpiecznymi, dozorem TDT stanowisk rozładowniczych;
- określenie programu szkoleniowego oraz zapewnienie szkoleń dla pracowników oraz dla innych osób pracujących w zakładzie, w tym podwykonawców;
- funkcjonowanie mechanizmów umożliwiających systematyczną analizę zagrożeń awarią przemysłową oraz prawdopodobieństwa jej wystąpienia;
- instrukcje bezpiecznego funkcjonowania instalacji, w której znajduje się substancja niebezpieczna, przewidziane dla normalnej eksploatacji instalacji, a także konserwacji i czasowych przerw w ruchu;
- instrukcje sposobu postępowania w razie konieczności dokonania zmian w procesie

przemysłowym;

- systematyczną analizę przewidywanych sytuacji mogących prowadzić do awarii przemysłowych;
- prowadzenie, z uwzględnieniem najlepszych dostępnych praktyk, monitoringu funkcjonowania instalacji, w której znajduje się substancja niebezpieczna, umożliwiającego podejmowanie działań korekcyjnych w przypadku wystąpienia zjawisk stanowiących odstępstwo od normalnej eksploatacji instalacji, w tym związanych ze zużyciem instalacji i korozją jej elementów;
- systematyczną ocenę programu zapobiegania awariom oraz systemu zarządzania bezpieczeństwem, prowadzoną z punktu widzenia ich aktualności i skuteczności ze wskazaniem sposobu jej dokumentowania i zatwierdzania;
- analizę wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego - w przypadku zakładu o dużym ryzyku.

Każdy pracownik w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej postępuje zgodnie z procedurami, obowiązującym na terenie Z. Ch. Złotniki S.A. , w których określono sposób reagowania na określone sytuacje, obowiązki poszczególnych pracowników na wypadek awarii, sposoby alarmowania służb ratowniczych oraz sposób prowadzenia akcji ratowniczych oraz postępowania poawaryjnego.

9. INFORMACJE DOTYCZĄCE OSTRZEGANIA SPOŁECZEŃSTWA I POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AWARII PRZEMYSŁOWEJ

Procedury ostrzegania i informowania ludności w przypadku wystąpienia poważnej awarii.

Na terenie Zakładów Chemicznych Złotniki S.A. we Wrocławiu alarmowanie w przypadku zaistnienia awarii odbywa się przy pomocy wszelkich dostępnych środków komunikacji tzn.:

1. sygnałów akustycznych przekazywanych syreną alarmową,
2. sieci telefonicznej,
3. sieci łączności bezprzewodowej
4. przez innych pracowników.

Alarmowania personelu Zakładów Chemicznych Złotniki dokonuje się w przypadku zaistnienia zagrożenia na terenie obiektu. Syrena alarmowa uruchomienia jest ręcznie z pomieszczenia portierni. W przypadku zaistnienia pożaru ,wycieku albo innego zagrożenia dla osób lub środowiska, alarm o zagrożeniu na terenie ZCh Złotniki ogłaszany jest dźwiękiem modulowanym syreny alarmowej, przerywanymi sygnałami dźwiękowymi (sekwencja 30 s) przez 4 minuty.

Tryb postępowania w przypadku zaistnienia zagrożenia rejonów przyległych do Zakładów Chemicznych Złotniki S.A. we Wrocławiu obejmuje następujące czynności:

1. Ogłoszenie alarmu,
2. Przekazanie informacji o zdarzeniu służbom ratowniczym Państwowej Straży Pożarnej (Dolnośląski Komendant Wojewódzki PSP), ochrony środowiska, Urzędu Miasta we Wrocławiu,
3. Monitorowanie prowadzonej akcji likwidacji zagrożenia siłami własnych służb oraz Państwowej Straży Pożarnej,
4. Bieżące informowanie na temat rozwoju i likwidacji zaistniałego zdarzenia.

Do ogłoszenia alarmu upoważniony jest Prezes Zarządu lub wyznaczona osoba, która zostanie powiadomiona o wystąpieniu awarii, zgodnie z odpowiednimi procedurami w tym zakresie. Wraz z uruchomieniem syreny alarmowej akcją ratowniczą rozpoczyna Prezes Zarządu lub osoba go zastępująca. Kierujący akcją przekazuje informację o zaistniałej awarii do Miejskiego Stanowiska Kierowania Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu.

Prezes Zarządu lub osoba go zastępująca kieruje działaniami ratowniczymi do czasu przyjazdu pierwszej jednostki ochrony przeciwpożarowej, następnie dowodzenie przejmuje dowódca służby ratowniczej

Po ogłoszeniu alarmu wszystkie osoby przebywające na terenie zagrożonym obowiązane są podporządkować się poleceniom wydawanym przez Kierującego Działaniami Ratowniczymi lub wyznaczonej osobie z Państwowej Straży Pożarnej).

Decyzję o ewentualnej ewakuacji okolicznych mieszkańców oraz użytkowników sąsiednich obiektów podejmuje kierujący działaniami ratowniczymi dowódca jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Sposoby ostrzegania społeczeństwa

W przypadku konieczności skierowania komunikatów dla społeczeństwa podawanie ich za pośrednictwem środków masowego komunikowania następuje przez organy administracji publicznej, odpowiedzialne za ochronę ludności na administrowanym terenie, które posiadają opracowane w tym zakresie plany i zasady (albo zgodnie z kompetencjami).

Internet i media

Do informowania, ostrzegania i alarmowania wykorzystywane będą lokalne stacje radiowe i telewizyjne (nienależące do systemu ostrzegania) oraz prasa do publikowania ogłoszeń ostrzegawczych i alarmowych. Można być również wykorzystany Regionalny System Ostrzegania (RSO), który jest obsługiwany przez Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego i za ich pośrednictwem komunikat będzie trafiał na „pasek” TVP INFO oraz do aplikacji. Komunikaty umieszczone będą na stronie www.wroclaw.pl w zakładce „Komunikaty Centrum Zarządzania Kryzysowego”, a w przypadku ważnych ostrzeżeń i alarmowania będą zamieszczone na stronie głównej miasta. Ponadto, komunikaty będą publikowane również na portalach społecznościowych takich jak **Facebook, Twitter**.

System informacji przystankowej, tablice VMS

System informacji przystankowej tablice DIP (Dynamiczna Informacja Pasażerska) oraz tablice VMS umożliwią wprowadzenie odpowiedniego komunikatu oraz wyświetlenie go dla mieszkańców **na przystankach i tablicach VMS nad jezdniami.**

Dźwiękowy system ostrzegania i alarmowania (DSOIA)

Dyżurni Centrum Zarządzania Kryzysowego UMW (CZK UMW), we współdziałaniu z Działem Obrony Cywilnej Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMW, uaktywnią system i pokierują całym procesem. Syreny umożliwią przekazanie komunikatów dźwiękowych oraz głosowych.

Rozmieszczenie syren alarmowych zlokalizowanych najbliżej Zakładów Chemicznych Złotniki S.A. , 54-029 Wrocław, ul. Żwirowa 73.

- ul. Eluarda 51
- ul. Stabłowicka 147
- ul. Kosmonautów 247

Dyżurni CZK po uzyskaniu informacji od Państwowej Straży Pożarnej uruchomią następujące komunikaty:

<i>L-P-</i>	<i>Rodzaj komunikatu</i>	<i>Sposób ogłoszenia</i>
1	Ogłoszenie alarmu	UWAGA! UWAGA! UWAGA! OGŁASZAM ALARM + modulowany dźwięk syreny w okresie 3 minut
2	Odwołanie alarmu	UWAGA! UWAGA! UWAGA ! ODWOŁUJĘ ALARM + ciągły dźwięk syreny w okresie 3 minut
3	Komunikat ostrzegawczy i alarmowy	UWAGA! UWAGA! UWAGA! PROSZĘ WŁĄCZYĆ ODBIORNIKI RADIOWE I TELEWIZYJNE x 3
4	Komunikat ostrzegawczy i alarmowy	UWAGA! UWAGA! UWAGA! PROSZĘ POZAMYKAĆ WSZYSTKIE OKNA I NIE WYCHODZIĆ NA ULICĘ x 3

Służby, inspekcje i straże

W przypadku konieczności dotarcia do mieszkańców poszczególnych budynków lub miejsc gdzie sygnał z syren nie jest słyszalny będą wykorzystane inne środki ostrzegania i alarmowania np. systemy dźwiękowe zainstalowane na samochodach używane przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu , Komendę Miejską Policji we Wrocławiu, Straż Miejską Wrocławia lub inne.

Sposób postępowania społeczeństwa w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej

Podczas intensywnego zadymienia zleca się wszystkim osobom przebywającym w sąsiedztwie miejsca awarii zastosowanie się do niżej podanych wskazówek:

1. Zachować spokój, przeciwdziałać panice i lękowi.
2. Nie zbliżać się do strefy zagrożenia.
3. Nie wchodzić w obszar silnego zadymienia lub oparów substancji niebezpiecznej.
4. Oddalić się od emisji substancji niebezpiecznych w kierunku prostopadłym do kierunku wiatru.
5. Nie utrudniać służbom ratowniczym dojazdu na teren zakładu.
6. Zamknąć okna i uszczelnić inne otwory, którymi dym lub pary substancji niebezpiecznej mogłyby wnikać do pomieszczeń (drzwi, kratki wentylacyjne). Zamknąć zawór gazu.
7. Odciąć dopływ wody.
8. Nie używać ognia otwartego.
9. W przypadku znajdowania się w samochodzie, w strefie intensywnego zadymienia - zamknąć okna i wyłączyć wentylację, a jeśli widoczność na to pozwala opuścić rejon zadymienia możliwie najkrótszą drogą.
10. Należy zaopiekować się dziećmi, osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
11. W przypadku ewakuacji zabrać najpotrzebniejsze rzeczy..
12. Na bieżąco śledzić komunikaty podawane przez służby ratownicze oraz radio i telewizję do czasu odwołania alarmu.
13. Stosować się do poleceń wydawanych przez Kierującego Działaniami Ratowniczymi.

W przypadku odwołania alarmu

Należy stosować się do poleceń wydawanych przez Kierującego Działaniami Ratowniczymi i/lub przedstawicieli organów administracji publicznej, odpowiedzialnych za ochronę ludności na administrowanym terenie, które posiadają opracowane w tym zakresie plany i zasady.

Dodatkowe informacje można uzyskać:

NAZWA SŁUŻBY	TELEFON
Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego we Wrocławiu	71 770 22 22
Kierownik Oddziału Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego we Wrocławiu	71 368 25 10
Miejskie Stanowisko Kierowania Komendanta Miejskiego PSP we Wrocławiu	71 770 22 31
Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu	71 368 21 00

**10. OBSZAR UZYSKANIA DODATKOWYCH INFORMACJI ZWIĄZANYCH Z BEZPIECZEŃSTWEM
ZCh ZŁOTNIKI S.A. WE WROCŁAWIU Z ZASTRZEŻENIEM WYMOGÓW DOTYCZĄCYCH
INFORMACJI NIEJAWNYCH USTALONYCH W PRZEPISACH KRAJOWYCH**

Dodatkowe informacje w zakresie nieobjętym tajemnicą handlową i/lub tajemnicą przedsiębiorstwa dotyczące Zakładów Chemicznych „Złotniki” S.A. . można uzyskać kierując pisemny wniosek na adres:

Zakłady Chemiczne „Złotniki” S.A.

54-029 Wrocław

ul. Żwirowa 73

Informacje związane z wykazem substancji niebezpiecznych; zatwierdzonymi raportami o bezpieczeństwie lub ich zmianami; zewnętrznymi planami operacyjno-ratowniczymi oraz instrukcjami postępowania mieszkańców na wypadek wystąpienia awarii podawane są również przez Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej na stronie internetowej:

https://kw_psp_wroclaw.bip.gov.pl